

בעניין:

1. אבו-זר, ת.ז.

תושב הרשות הפלסטינית

2. המוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר – ע"ר

ע"י ב"כ עו"ד ידן עילם ו/או שירה הרצנו

רח' יהודה הלוי 45 תל אביב-יפו, 65157

טל': 03-5606080, פקס: 03-5606083, סלולארי: 054-2266488

דוא"ל: yadin@yelow.co.il

העותרים

– נגד –

1. המפקד הצבאי לאיזור הגדה המערבית

2. ראש המנהל האזרחי

3. היועץ המשפטי לגדה המערבית

המשיבים

עתירה למתן צו על תנאי

מוגשת בזאת עתירה למתן צו על תנאי, המופנה אל המשיבים והמורה להם לבוא וליתן טעם:

א. מדוע לא ינפיקו לעותר 1 (להלן: **העותר**) היתר כניסה למרחב התפר לצרכים חקלאיים שיאפשר לעותר לעבד את אדמות משפחתו.

ב. מדוע לא יקבעו לוח זמנים מהיר לטיפול בבקשות של תושבים פלסטינים להיתרי כניסה למרחב התפר, כמתחייב מדחיפות העניין.

ג. מדוע לא ישיבו בכתב ובאופן ענייני לבקשתו של העותר להנפקת היתר כניסה למרחב התפר.

בקשה לקיום דיון דחוף

"בהתאם לכך, לאחר הקמת התוואי המוצע יהיה על המפקד הצבאי לבחון מחדש את מיקומם של השערים ואת שעות פתיחתם, בהתאם לצורכי החקלאים ועל-מנת לצמצם את הפגיעה בהם ככל הניתן."

בג"ץ 10905/05 **ראש עיריית ג'וס נ' ראש הממשלה** (לא פורסם). ניתן ביום 9.9.2009. סעיף 43 לפסק הדין. כל ההדגשות בעתירה הוספו. להלן: **פרשת ג'וס**)

העותר הינו תושב הישוב זאויה. למשפחתו של העותר 4 דונם אדמות חקלאיות המצויות בצידה המערבי של גדר ההפרדה. משנת 2009 הגיש העותר בקשות רבות לקבלת היתר כניסה למרחב התפר, אולם לא הונפק לו היתר מעולם.

כפי שיראו העותרים בחלק המשפטי של העתירה, אי הנפקת ההיתר עומד בניגוד לדין ולפסיקת בית משפט נכבד זה ואף בניגוד לפקודות המשיבים עצמם.

בכל יום שחולף נגרם נזק לעותר, למשפחתו ולאדמות כתוצאה ישירה של אי יכולתו לקחת חלק בעבודת האדמה. בית משפט נכבד זה, בפסיקות רבות בעתירות הנוגעות לגדר ההפרדה, קבע כי יש לצמצם ככל הניתן את הפגיעה בתושבים אשר ניזוקו מהקמת גדר ההפרדה. **בהתחשב בכל אלה, מתבקש בית המשפט הנכבד לקבוע את העתירה לדיון במועד המוקדם ביותר האפשרי ולקצוב זמן קצר ביותר לתגובת המשיבים.** זאת הן לאור הנזק היומיומי לעותר, הן משום שהניסיון מלמד שלעיתים, לאחר הגשת התגובה, מתייתר הצורך בדיון בעתירה לגופא.

התשתית העובדתית

1. זו העתירה **השלושים** בסדרת עתירות שעניינן הסירוב שלא כדין של המשיבים להנפיק היתרי כניסה למרחב התפר לעותר ולאחרים במצבו, חקלאים שבתיהם נמצאים בצידה המזרחי של גדר ההפרדה ואדמותיהם בצידה המערבי.
2. הדיון בשבע העתירות הראשונות (בג"ץ 2192/10 ואח') נערך ביום 28.4.2010 בפני הרכב בראשות כבוד המשנה לנשיאה וכבוד השופטים ארבל ורובינשטיין. בתום הדיון דחה בית המשפט הנכבד את עתירותיהם של שניים מהעותרים לאחר שראה חומר סודי בעניינם, והותיר את עתירותיהם של חמישה עותרים אחרים על כן, כדי לאפשר לעותרים בהן להגיש בקשות חדשות. בית המשפט הנכבד מצא לנכון לציין כי: "אנו יוצאים מההנחה כי הבקשות יוגשו בלא דיחוי ותשובה תינתן בהקדם, ולמותר לציין כי בכגון דא – **ודברים אלה נאמרים על דרך הכלל – יש חשיבות ומשמעות ללוח הזמנים לתשובה**". בית המשפט הנכבד ביקש מהצדדים לעדכן בתוך שלושה חודשים לגבי הגשת הבקשות והתגובות להן. למרבה הצער, לאחר שחלפו שלושה חודשים מיום החלטת בית המשפט הנכבד, נאלצו העותרים לעדכן כי מתוך חמשת העותרים, שניים קיבלו היתרי כניסה, שניים לא קיבלו כל תשובה והחמישי קיבל היתר לחודש ימים בלבד, אשר לא חודש לאחר שפג תוקפו. שני העותרים אשר לא קיבלו תשובה, קיבלו היתר לאחר שנערך דיון נוסף בעתירותיהם.
3. ביום 19.7.2010 הוגשו שתי עתירות נוספות שעניינן דומה (בג"ץ 5459/10 ובג"ץ 5461/10). העתירות נקבעו לדיון ביום 15.11.2010, מה שגרם לעותרים להפסיד עונה חקלאית נוספת טרם הדיון בעניינם. לאחר הדיון, ובעקבות הערות כבוד ההרכב, חזרו בהם המשיבים מסירובם להנפיק היתר כניסה למרחב התפר לעותר בבג"ץ 5461/10. עתירתו של העותר בבג"ץ 5459/10 נדחתה, לאחר שבית המשפט הנכבד עיין בחומר סודי בעניינו. ביום 12.8.2010 הוגשה העתירה העשירית בעניין זה (בג"ץ 5992/10), אשר נמחקה ביום 13.9.2010. ביום 17.8.2010 הוגשה העתירה האחת-עשרה (בג"ץ 6072/10). בעקבות הגשת העתירה הנפיקו המשיבים היתר לעותר. ביום 22.8.2010 הוגשה העתירה השתיים-עשרה (בג"ץ 6158/10). בעקבות הגשת העתירה הנפיקו המשיבים היתר לעותר. ביום 19.9.2010 הוגשו העתירות השלוש-עשרה, הארבע-עשרה והחמש-עשרה (בג"ץ 6855/10, בג"ץ 6857/10 ובג"ץ 6858/10). בעקבות העתירות הנפיקו המשיבים היתרים לעותרים בבג"ץ 6855/10 ובבג"ץ 6857/10. העתירה בבג"ץ 6858/10, נמחקה על ידי העותרים, בהמלצת בית המשפט הנכבד.
- ביום 9.1.2011 הוגשה העתירה השש-עשרה (בג"ץ 261/11). במסגרת העתירה נערך, ביום 29.5.2011, דיון מקדמי בפני כבוד השופט פוגלמן. במהלך הדיון העיר כבוד השופט פוגלמן לב"כ המשיבים, כי היה על המשיבים להנפיק היתר לעותר והזכיר לבא כוחם את האמור בפסק הדין בעניין משטר ההיתרים בנוגע לגילוי גמישות בהנפקת ההיתרים. **בעקבות הדיון הונפק לעותר היתר**. ביום 20.2.2011 הוגשה העתירה השבע-עשרה (בג"ץ 1356/11). כבוד השופט לוי קבע כי "העתירה תידון בפני הרכב בהקדם". העתירה נקבעה לדיון ביום 2.5.2011. **יום קודם למועד הדיון הונפק לעותר היתר כניסה**. ביום 27.3.2011 הוגשה העתירה השמונה-עשרה (בג"ץ 2384/11). **לאחר הגשת העתירה הונפק לעותר היתר כניסה**. ביום 31.3.2011 הוגשו העתירות התשע-עשרה, העשרים, העשרים ואחת והעשרים ושתיים (בג"ץ 2543/11, בג"ץ 2546/11, בג"ץ 2548/11, בג"ץ 2549/11). באותו יום נתנה כבוד השופטת חיות החלטות בכל ארבע העתירות, לפיהן "המשיבים יגישו את תגובתם המקדמית לעתירה בתוך 30 ימים (ימי פגרת הפסח יבואו במניין)". **בעקבות הגשת העתירה הנפיקו המשיבים היתרים לעותר בבג"ץ**

2549/11 ובג"ץ 2543/11. שתי העתירות האחרות נקבעו לדיון בפני הרכב ביום 15.9.2011. ביום 26.5.2011 הוגשו העתירות העשרים ושלוש, העשרים וארבע והעשרים וחמש (בג"ץ 4035/11, בג"ץ 4034/11, בג"ץ 4036/11). בשלוש עתירות אלו קבע כבוד השופט מלצר כי "המשיבים יגישו את תגובתם המקדמית לעתירה עד לתאריך 5.6.2011". ביום 9.6.2011 הוגשו העתירות העשרים ושש, העשרים ושבע והעשרים ושמונה (בג"ץ 4336/11, בג"ץ 4337/11, בג"ץ 4339/11). בשלוש העתירות קבע כבוד השופט הנדל כי "תגובה מקדמית לעתירה תוגש בתוך 30 יום". שש העתירות האחרונות שהוגשו, עדיין תלויות ועומדות בפני בית המשפט הנכבד. יחד עם עתירה זו מוגשת העתירה העשרים ותשע.

4. עינינו הרואות, כי מתוך עשרים ושמונה העתירות אשר העותרת 2 היתה שותפה להן, שמונה עדיין תלויות ועומדות. מתוך עשרים העתירות הנותרות, ארבע עתירות, המהוות 20 אחוזים מהעתירות, נדחו על ידי בית המשפט הנכבד או נמחקו בהסכמת העותרים, לאחר שבית המשפט עיין בחומר סודי בעניינם של העותרים ועתירה אחת נמחקה, על ידי העותרים, טרם התקיים דיון בה, משהובהר, כי לאחר שינוי תוואי הגדר, אדמת העותר שבה לצידה המזרחי של הגדר. **בחמש עשרה מהעתירות הללו, המהוות 75 אחוזים מהעתירות, זכו העותרים לקבל היתרים**. מצער הדבר כי ההיתרים הונפקו לעותרים רק לאחר הגשת העתירות בעניינם, תוך גרימת עלויות כספיות ניכרות ותוך בזבז זמן שיפוטי יקר ללא כל צורך.

5. במהלך הדיונים בפני בית משפט זה, בעתירות רבות שהוגשו בעניין תוואי גדר ההפרדה, המשיבים התחייבו להתיר לכל התושבים שזיקתם למרחב התפר הוכחה, להיכנס למרחב התפר. התחייבות זו מצאה ביטוי גם ב"קבוצת פקודות קבע מרחב התפר 2010" (להלן: **הקפ"ק**) שהוציאו המשיבים. כפי שיוסבר להלן, המשיבים לא עומדים בהתחייבויותיהם.

6. מאז הוקמה גדר ההפרדה הוחל משטר היתרים הדורש כי תושב פלסטיני המעוניין להיכנס למרחב התפר יצטייד בהיתר. כנגד משטר ההיתרים הוגשו שתי עתירות לבית משפט נכבד זה: בג"ץ 9961/03 **המוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר נ' ממשלת ישראל ובג"ץ 639/04 האגודה לזכויות האזרח בישראל נ' מפקד כוחות צה"ל ביהודה ושומרון** (שתי העתירות להלן: **עתירות משטר ההיתרים**). בעתירות אלה ניתן ביום 5.4.2011 פסק דין על ידי בית המשפט הנכבד, הדוחה את העתירות **"בכפוף להערותינו בסעיף 36 ובסעיף 39 בכל הנוגע לשינויים הנדרשים בהקלת מעבר התושבים הקבועים לשטחי המרחב; אימוץ גישה מרחיבה בעניין העילות בעטיין ניתן לבקש הכרה של תושב קבוע ובעניין הנפקת היתרי "בעל עניין מזדמן" שאינם נופלים בגדר הקבוצות שנקבעו בהוראות, וכן ביחס לקביעת סד זמנים ברור לטיפול בבקשות השונות המוגשות למינהל האזרחי"**. (סעיף 47 לפסק הדין).

יוער, כי פסק הדין בעתירות משטר ההיתרים, אשר התבסס על הוראות הקפ"ק, עשה, למרבה הצער, שימוש בקפ"ק הישן, אשר צורף להודעה המשלימה מטעם המשיבים מיום 30.7.2009 בעתירות משטר ההיתרים **ולא בקפ"ק החדש מחודש ספטמבר 2010, אשר לא הומצא לבית המשפט הנכבד**. ראו האמור בסעיף 5 לפסק הדין, לפיו:

"לצד הוראות מסגרת אלו, גובש קובץ פקודות הקבע "קפ"ק מרחב התפר וניהול טיפול בשימוש לרעה בהיתר מרחב התפר" (להלן: **הקפ"ק**), המשלים את ההוראות השונות שגובשו. בקפ"ק מוצגים מכלול ההסדרים שגובשו ביתר פרוט, והוא נועד להוות בין היתר כלי יישומי לטיפול בבקשות השונות לקבלת היתרים למרחב התפר. כן כולל הקפ"ק דוגמאות לטופסי בקשה שונים ולמסמכים הנדרשים לצורך הגשתן. **מכלול הסדרים אלה, שיפורטו בהמשך,**

אשר כונו כאמור על-ידי הצדדים לעתירות "משטר ההיתרים", יעמדו בלב הדין בעתירות שלפנינו."

7. עתירה זו מוגשת כדי לפתור את הבעיה הפרקטית של העותר ושל תושבים אחרים במצבו אשר אינם מסוגלים לעבד את אדמתם. בית המשפט הנכבד גיבש את עמדתו בעניין עתירות משטר ההיתרים "...על בסיס הנחתנו כי **משטר ההיתרים מכביד עד למאד על התושבים הפלסטינים וגורם לפגיעה קשה בזכויותיהם. נתון זה מחייב את המשיבים לגבש הסדרים שיצמצמו ככל הניתן את ההכבדה הנגרמת לתושבים**, מבלי לפגוע בתכלית הביטחונית." (סעיף 31 לפסק הדין). כפי שיראו העותרים, ההכבדה הנגרמת לעותר היא קשה ביותר, בלתי מידתית ואינה תואמת את הצהרותיהם של המשיבים בפני בית המשפט הנכבד ואת פסק הדין בעתירות משטר ההיתרים.

8. לטענת העותרים, המשיבים מתנהלים במעין מדרון חלקלק. לצורך מתן אישורו של בית משפט נכבד זה לבניית הגדר, הבטיחו המשיבים הבטחות לפיהן הנזק אשר ייגרם לאוכלוסייה הנפגעת מבניית הגדר יהיה מינימלי. לאחר שבית המשפט הנכבד נתן את אישורו והגדר נבנתה, לא עמדו המשיבים בהבטחותיהם והפחיתו בהדרגה את מספר ההיתרים אותם הם מנפיקים. **עתה, לאחר שניתן פסק הדין בעתירות משטר ההיתרים, ובניגוד מוחלט לנאמר בו, מכבידים המשיבים את ידם על התושבים הפלסטינים הזקוקים להיתרי כניסה למרחב התפר.**

הצדדים לעתירה והרקע העובדתי

9. העותר הינו תושב פלסטיני בן 40 שנים, נשוי ואב לשישה ילדים. העותר מתגורר עם משפחתו ביישוב זאויה שבנפת טולכרם.

10. העותרת 2 (להלן: **המוקד להגנת הפרט או המוקד**) היא עמותה הפועלת לקידום זכויות האדם של פלסטינים בשטחים הכבושים.

11. המשיב 1 הוא המפקד הצבאי לאיזור הגדה המערבית, מטעם מדינת ישראל, המחזיקה בגדה המערבית תחת כיבוש צבאי מזה למעלה מארבעים ושלוש שנה.

12. המשיב 2 הוא ראש המנהל האזרחי, גוף שהוקם כדי לנהל את העניינים האזרחיים בגדה המערבית **"לרווחתה ולטובתה של האוכלוסייה ולשם הספקת השירותים הציבוריים והפעלתם, בהתחשב בצורך לקיים מנהל תקין וסדר ציבורי"** (סעיף 2 לצו בדבר הקמת מינהל אזרחי (יהודה והשומרון) (מס' 947), התשמ"ב-1981). קציניו של המשיב 2 הינם אלו שעומדים בקשר עם האוכלוסייה המוגנת בכל הנוגע להנפקת היתר תושב חדש במרחב התפר.

13. המשיב 3 הינו יועצם המשפטי של המשיבים 1 ו-2 והוא וקציניו מלווים, באופן שוטף, את ההיבטים המשפטיים של עבודת המשיבים 1 ו-2 ובכללם בכל הקשור להנפקת היתרי כניסה למרחב התפר.

14. הישוב זאויה מונה כ-7,000 תושבים, אשר מרביתם מתפרנסים מחקלאות.

15. למשפחתו של העותר 4 דונם אדמות חקלאיות המצויות בצידה המערבי של גדר ההפרדה במרחב התפר, באיזור ח'רבת סריסייה שבאדמות זאויה. האדמות רשומות על שם סבו המנוח של העותר, _____ אבו-זר, אשר נפטר ביום 19.2.1988. משנפטר סבו של העותר עברה הבעלות באדמות ליורשיו, בהם אבי העותר, מר _____ אבו-זר, ת.ז. _____. משפחת העותר מגדלת באדמותיה חיטה ועצי זית.

העתק מסמך רישום האדמות בטאבו, מצורף ומסומן ע/1.
העתק צו הירושה, מצורף ומסומן ע/2.

16. ויודגש, אין ולא יכול להיות כל ויכוח על הזיקה שבין העותר לבין אדמת משפחתו. ההוכחה לכך הינה שאחיו של העותר מקבלים היתרי כניסה למרחב התפר כדי לעבד את אדמות המשפחה. המסמכים שהובאו לפיכך כנספחים ע/1 ו-ע/2 הינם למען הסדר הטוב ולא כדי להוכיח את הזיקה שבין העותר לבין אדמתו.

17. עד להקמת גדר ההפרדה יכלו העותר ומשפחתו לעבוד באדמותיהם בכל עת שחפצו ומבלי להיתקל בשום הפרעה בדרך.

18. בשנת 2002 החליטה ממשלת ישראל להקים גדר הפרדה. גדר ההפרדה, אשר הושלמה בשנת 2003, חוצצת בין ביתו של העותר לבין אדמות משפחתו.

19. יצוין, כי עד שנת 2009 לא נדרשו תושבי זאויה להיתרי כניסה למרחב התפר, וכניסתם היתה כרוכה בהצגת תעודת זהות בלבד.

20. נגד הקמת הגדר, נגד התוואי שלה, נגד סידורי הכניסה והיציאה ממרחב התפר ונגד הפיכתו של מרחב התפר לשטח צבאי סגור הוגשו מספר רב של עתירות לבית משפט נכבד זה. חלקן תיסקרנה בפרק המשפטי של עתירה זו.

21. לאחר שתושבי זאויה החלו להידרש להיתרי כניסה למרחב התפר על מנת לעבד את אדמותיהם המצויות בצד המערבי של גדר ההפרדה, הגיש העותר בקשות רבות לקבלת היתר כניסה למרחב התפר, אולם לא קיבל כל מענה בכתב לבקשותיו. העותר הגיש את בקשותיו, מדי כחודשיים, באמצעות הקישור הפלסטיני בסלפית.

22. בקשתו האחרונה של העותר הוגשה ביום 23.11.2010. גם לבקשה זו לא נתקבל כל מענה בכתב.

23. ביום 27.3.2011, פנה הח"מ אל המשיב 3, וביקש כי יפעל לכך שגורמי הביטחון ינפיקו עבור העותר היתר כניסה לאדמות משפחתו.

העתק המכתב מיום 27.3.2011, מצורף ומסומן ע/3.

24. משלא נתקבל כל מענה לפניה, ביום 21.6.2011, פנה הח"מ בשנית אל המשיב 3. במכתב נכתב כי "ביום 27.3.2011 פניתי אלייך בשמו של מרשי... מכיוון שעל אף שהגיש מספר בקשות לקבלת היתר כניסה למרחב התפר, לא הונפק למרשי ההיתר המבוקש... במכתבי ציינתי כי למרות שהגיש בקשות רבות, לא קיבל מרשי כל מענה בכתב, בניגוד לכללים המופיעים בקפ"ק מרחב התפר... כמו כן נתבקשת כי במידה ובקשתו של מרשי מסורבת, יועבר אלי כל החומר אשר היווה בסיס להחלטה". לאור הזמן הרב שחלף מאז הפניה הראשונה, נתבקשה תשובתו של המשיב 3 עד ליום 28.6.2011.

העתק המכתב מיום 21.6.2011, מצורף ומסומן ע/4.

25. עד לרגע הגשת העתירה, לא נתקבל כל מענה לפניות. לפיכך, העותרים נאלצים, פעם נוספת, להטריח את בית המשפט הנכבד בעתירה שדומה כי הסעד המבוקש בה היה יכול להתקבל ללא צורך בהגשתה.

26. הפגיעה בזכויותיו של העותר הינה יומיומית. העבודה בשדות דורשת עיסוק וטיפול מתמיד והעותר אינו יכול להיכנס למרחב התפר ולעבד את אדמות המשפחה.

27. לאחר שהעותרים עשו כל שביכולתם בכדי לאיין את הצורך בהגשת העתירה ולאחר שכל מאמציהם עלו בתוהו, לא נותרה לעותרים כל ברירה מלבד לפנות בבקשת סעד מבית משפט נכבד זה.

הטיעון המשפטי

28. העותרים טוענים כי בכך שהמשיבים אינם מאפשרים את כניסתו של העותר למרחב התפר הם פוגעים בצורה קשה, בלתי סבירה ובלתי מידתית בזכויותיו של העותר לקניין, לחופש עיסוק ולחופש תנועה. פגיעה זו בזכויותיו של העותר נעשית בניגוד לחוק, לפסיקה, להצהרות מפורשות של המשיבים בפני בית משפט נכבד זה ואף בניגוד לפקודותיהם ונהליהם של המשיבים עצמם.

על הזכויות הנפגעות

29. העותרים יכולים להרחיב בדבר חשיבותן של הזכויות, להביא אסמכתאות מהמשפט הישראלי, מהמשפט הבינלאומי ומדברי מלומדים שונים בנושא אולם דומה כי בית משפט נכבד זה כבר אמר את כל מה שהעותרים היו רוצים לומר, בצורה טובה וברורה יותר מכפי שהעותרים יכולים לומר זאת.

30. בבג"ץ 9593/04 ראשד מוראר נ' מפקד כוחות צה"ל ביהודה ושומרון (לא פורסם). ניתן ביום 26.6.2006. להלן: **פרשת יאנון**), נידונה סמכותו של המפקד הצבאי לסגור בצו את הגישה של תושבים פלסטינים לאדמותיהם החקלאיות. בסעיף 12 לפסק הדין הגדירה כבוד השופטת (כתוארה אז) ביניש את השאלה העומדת לדיון כך: "השאלה שלפנינו היא, האם מפעיל המפקד הצבאי את סמכותו כדין בכל הנוגע לסגירת שטחים חקלאיים בפני תושבים פלסטינים שהם הבעלים או המחזיקים של שטחים אלה".

31. זוהי גם השאלה בעתירה דנא אך בהבדל עקרוני אחד. **בפרשת יאנון דובר על סגירת שטח שאינה סגירה קבועה. בעתירות שעניינן כניסה למרחב התפר, המדובר בסגירה ללא הגבלת זמן.** לפיכך, אמצעים אשר ייתכן ויחשבו מידתיים כשהמדובר בהגבלה זמנית המוטלת על התושבים המוגנים ואשר תאפשר להם, בכל מקרה, כניסה לאדמותיהם ועבודה בהן, לא בהכרח יחשבו כמידתיים כשהמדובר בהגבלה קבועה כגון ההגבלה בעתירה דנא.

32. בסעיף 14 לפסק הדין בפרשת יאנון נכתב כך:

"העתירה שלפנינו עוסקת בשטחים חקלאיים הנמצאים בהחזקתם של התושבים הפלסטינים ואשר נסגרים בהוראת המפקד הצבאי. לפיכך, אל מול הזכות לביטחון ולהגנה על שלמות הגוף נמצאים מן הצד האחר השיקולים הנוגעים להגנה על זכויותיהם של התושבים הפלסטינים ובהתחשב במהות העניין שלפנינו, הרי שמדובר בעיקר בזכות לחופש תנועה ובזכות לקניין. בפסק הדין שניתן בבג"ץ 1890/03 עיריית בית לחם נ' מדינת ישראל (טרם פורסם) ציינו כי חופש התנועה הוא מזכויות הבסיסיות ביותר של האדם. עמדנו על כך שבשיטתנו המשפטית הוכר חופש התנועה הן כזכות יסוד העומדת על רגליה, הן כזכות הנגזרת מהזכות לחירות, ויש אף הגורסים כי מדובר בזכות הנגזרת מכבוד האדם... חופש התנועה מוכר גם כזכות יסוד במשפט הבינלאומי וזכות זו מעוגנת בשורה של אמנות בינלאומיות... חשוב להדגיש כי בענייננו, אין מדובר בתנועה של תושבים פלסטינים באזורים בלתי מסוימים ברחבי יהודה ושומרון, אלא בגישה של התושבים לאדמות השייכות להם. בנסיבות אלה, כאשר התנועה מתבצעת במרחב פרטי, יש ליתן משקל רב במיוחד לזכות לחופש תנועה ולצמצם למינימום את המגבלות המוטלות עליה. ברור, כי יש לבחון מגבלות המוטלות על חופש התנועה במרחב הציבורי באופן שונה ממגבלות המוטלות על חופש התנועה של אדם בתוך המתחם הקשור לביתו שלו ואין דיין של הראשונות כדיןן של האחרונות (ראו: בג"ץ 2481/93 דיין נ' מפקד מחוז ירושלים, פ"ד מח(2) 456, 475).

כאמור, זכות בסיסית נוספת אשר יש להתחשב בה בענייננו היא, כמובן, זכות הקנין של החקלאים הפלסטינים באדמותיהם. בשיטתנו המשפטית מוגנת זכות הקנין כזכות יסוד חוקתית... זכות זו הינה זכות מוכרת, כמובן, גם במשפט הבינלאומי הפומבי... לפיכך, לתושבים באזור המוחזק בתפיסה לוחמתית זכות מוגנת לקנינם. בענייננו, אין מחלוקת כי מדובר באדמות חקלאיות ובגידולים חקלאיים שלעותרים יש זיקה קניינית אליהם. משנמנעת, אפוא, מן העותרים הגישה לאדמות המהוות את קנינם, וכן נמנעת מהם האפשרות לטפל בגידולים החקלאיים השייכים להם, הרי שבכך מתבצעת פגיעה חמורה בזכותם לקנינם וביכולתם ליהנות ממנו."

33. גם בפסק הדין בעתירות משטר ההיתרים הדגישה כבוד הנשיאה ביניש את הפגיעה הקשה בזכויותיהם של התושבים המוגנים :

"אכן, קשה שלא להסכים כי סגירת שטחי מרחב התפר, כמו גם עצם הקמת גדר הביטחון, מהווים הכבדה קשה על התושבים הפלסטינים, ובודאי שפגיעתה קשה במיוחד בתושבים חפים מפשע שנקלעו למרחב התפר בעל כורחם עקב מגוריהם במקום או עקב עבודתם, כאשר עסקיהם או שדותיהם ונחלותיהם החקלאיות נותרו כלואים בתוך המרחב. החלת משטר ההיתרים, תוך חיוב בקבלת היתר לצורך כניסה ויציאה למרחב, מהווה מגבלה ברורה על חופש התנועה של תושבי האזור במרחב זה, ומגבילה את נגישותם של התושבים - לבתיהם, לאדמותיהם ועסקיהם המצויים במרחב התפר. כפי שנרחיב עוד בהמשך, מצב דברים זה יוצר מציאות המקשה על קיום השגרה בחיי המשפחה, החברה, המסחר והתעסוקה, הן של התושבים המתגוררים במרחב התפר והן של אלו הקשורים עימם ונמצאים מחוצה לו." (סעיף 22 לפסק הדין).

על האינטרס המוגן

34. כנגד הזכויות הנפגעות עומד הערך של "שיקולי ההגנה על ביטחון התושבים באזור" (סעיף 15 לפסק הדין בפרשת יאנון). אולם לא מספיק שתיטען טענה ערטילאית לפיה הסירוב לאפשר לאדם להיכנס לאדמתו הינו בשל שיקולים ביטחוניים אלא צריך שיהיה מדובר "במצבים בהם מימוש זכויות אדם יוצר וודאות קרובה להתרחשותו של נזק חמור וכבד לשלום הציבור, וכאשר קיימת הסתברות גבוהה לפגיעה בביטחון האישי, כי אז נסוגות זכויות האדם האחרות מפני הזכות לחיים ולשלמות הגוף" (סעיף 16 לפסק הדין, שם).

על גדר ההפרדה, מרחב התפר והעתירות בעניינם

תוואי גדר ההפרדה

35. הפגיעה בחופש התנועה של העותר הינה תוצאה ישירה של הקמת גדר ההפרדה, החוצצת בין ביתו של העותר לבין אדמות משפחתו.

36. נגד הקמת גדר ההפרדה הוגשו לבית משפט נכבד זה מספר רב של עתירות. עניינה של העתירה דנא אינו גדר ההפרדה עצמה. עניינה של העתירה הינו המניעה שהוטלה על העותר מלהיכנס, דרך שער בגדר, אל מרחב התפר שם מצויות אדמות משפחתו.

37. בפסק הדין בעניין ג'יוס, אמר בית משפט נכבד זה כך (בסעיף 32 לפסק דינו) :

"במסגרת החובה להגן על זכויותיהם של תושבי האזור, על המפקד הצבאי להתחשב בפגיעה העשויה להיגרם בזכויותיהם של התושבים המוגנים – הן אלה שאדמותיהם מופקעות לשם בניית הגדר, הן אלה שהגדר חוצצת בינם לבין אדמותיהם והן אלה אשר הגדר מקשה על גישתם אל הערים הגדולות הסמוכות לכפריהם, אשר בהן ניתנים להם שירותי בריאות, חינוך, דת, תעסוקה וכיוצא באלה... בהקשר זה יודגש, כי זכויות האדם של התושבים המקומיים כוללות את מיגוון זכויות האדם. כך, למשל, קובע סעיף 27 לאמנת

גינבה הרביעית (Convention (IV) Relative to the Protection of Civilian Geneva, 1949, Persons in Time of War, להלן: אמנת ג'נבה הרביעית) כי התושבים המוגנים זכאים בכל הנסיבות ליחס של דרך-ארץ לגופם, לכבודם, לזכויותיהם המשפחתיות, לאמונתם ולפולחנם, לנימוסיהם ולמנהגיהם. כן קובע הסעיף כי היחס אליהם יהא תמיד אנושי, והם יוגנו במיוחד מפני כל מעשי אלימות, איומים באלימות, ומפני עלבונות. וכל זאת, בכפוף לאיזונים הנדרשים אל מול זכויות מתחרות של בני אדם אחרים או אל מול אינטרסים ציבוריים. בדומה, קובע סעיף 46 לאמנת האג הרביעית משנת 1907 (Hague Convention (IV) Respecting the Laws and Customs of War on Land, 1907, להלן: אמנת האג) כי **יש לכבד את זכויותיהם של התושבים המקומיים לחיים, כבוד, חופש דת ופולחן, חיי משפחה וכן קניין פרטי. זכות הקניין והיחס כלפי רכוש פרטי של התושבים המקומיים מעוגנים ומוגנים גם על-ידי סעיפים 23(g) ו-52 לאמנת האג, וכן בסעיף 53 לאמנת ג'נבה הרביעית.**

38. המשותף לכל העתירות שנידונו בבית משפט נכבד זה בנוגע לתוואי גדר ההפרדה הינו כי בית המשפט הנכבד קיבל את התוואי המוצע רק לאחר שהשתכנע כי "התוואי המוצע מאזן באופן מידתי בין האינטרס הביטחוני, המחייב הגנה על חיי אדם מפני התקפות הטרור, לבין זכויותיהם של התושבים הפלסטיניים" (סעיף 39, שם). במקרים בהם סבר בית המשפט הנכבד כי התוואי המוצע פוגע יתר על המידה בזכויותיהם של התושבים הפלסטיניים, הוא פסל את התוואי המוצע.

משטר ההיתרים

39. העתירות שהוגשו בעניין תוואי גדר ההפרדה לא עסקו, ככלל, בשאלה האם, לאחר בניית הגדר, יצטרכו התושבים הפלסטיניים המעוניינים להיכנס למרחב התפר להצטייד בהיתר כדי לעשות כן, מה תהיה הפרוצדורה להשגת ההיתר וכיו"ב.

40. בעתירות משטר ההיתרים העלו העותרים את הדרישה כי תבוטל ההכרזה בדבר היות מרחב התפר שטח צבאי סגור וכי יבוטלו הצווים שהותקנו מכוחה המחייבים תושבים פלסטיניים המעוניינים להיכנס למרחב התפר, להצטייד בהיתרי כניסה. בעתירות אלו לא ניתן הסעד המבוקש, אולם בית המשפט הנכבד הדגיש, לאורך כל פסק דינו, את ההכרה בזכותם של התושבים הפלסטיניים לשמור על אורח חייהם. כך, בסעיף 34 לפסק הדין:

"בנסיבות העניין שלפנינו נראה אכן על-פני הדברים כי המשיבים מכירים בזכותם של התושבים להמשיך לעבד את אדמותיהם ומבקשים להביא לכך שבעלי הזיקה לאדמות במרחב התפר ימשיכו בעיבודן, תוך מתן אפשרות לקרובי משפחה ועובדים אחרים לסייע להם בעבודתם."

41. בהמשך, מבהיר בית המשפט הנכבד כי על אף הצהרותיהם של המשיבים בפניו, לא מן הנמנע כי במקרים רבים נגרמת פגיעה בלתי מידתית בזכויותיהם של תושבים פלסטיניים בגדה המערבית, ובאותם מקרים יראה בית המשפט לנכון להתערב ולתת סעדים בעתירות פרטניות:

"עם זאת, וכאמור לעיל, אין בידינו לשלול את האפשרות כי קיימים מקרים פרטניים בהם נגרמת פגיעה חמורה בזכויות הקניין והפרנסה של תושבים פלסטיניים שאינם זוכים לעבד את אדמתם במידה הנדרשת להם או נתקלים בקשיי גישה אחרים, והמשיבים מצידם אינם עושים די על מנת להביא למזעור פגיעה זאת. כאמור, מקרים אילו ניתנים לבירור במסגרת עתירות פרטניות, במסגרתן יוכל בית המשפט לבחון את מכלול ההסדרים הרלוונטיים לאזור מסוים, ולבחון את האיזון הפרטני המתבצע בתחומו בין זכויות התושבים לבין אינטרסים אחרים, כפי שנעשה בעבר בעתירות דומות." (סעיף 34 לפסק הדין, שם).

42. ביום 13.11.2006 הגישו המשיבים בעתירות משטר ההיתרים את כתב תשובתם לעתירות (להלן: **התשובה**). בסעיף 74 לתשובה נכתב במפורש: "כפי שנקבע בפרשת הכפר יאנון, אין דין הפגיעה בחופש התנועה של אדם בשטח ציבורי באזור המוחזק בתפיסה לוחמתית כדין הפגיעה בחופש התנועה שלו בשטחו הפרטי. לפיכך סגירת שטח מרחב התפר, ובמקביל קביעת משטר היתרים, שמאפשר לכל בעלי הזיקה הפרטנית לאדמות מרחב התפר לקבל היתר כניסה למרחב או להתגורר בו, לפי העניין, מאזנת לדעת המשיבים בצורה ראויה בין הצורך הביטחוני הדוחק העומד בבסיס הנקיטה בצעדים אלה, לבין הפגיעה בזכויות תושבי האזור".

43. לו היו פועלים המשיבים כפי שהצהירו בפני בית משפט נכבד זה ומנפיקים היתרים לכל מי שהוכחה זיקתו לאדמות במרחב התפר, לא הייתה, מן הסתם, מוגשת עתירה זו. בית המשפט הנכבד, בקובעו כי משטר ההיתרים עומד במבחני המידתיות, ציין במפורש כי "קביעתנו זו מתבססת לא רק על ההסדרים גופם, כי אם אף על המהלכים שנוקטת המדינה על-מנת להביא ליישומם של ההסדרים דה-פקטו ולמשטר המעברים המונהג על-ידה" (סעיף 40 לפסק הדין, שם).

על מניעה ביטחונית להיכנס למרחב התפר

44. על אף שהעותר לא קיבל כל מענה בכתב לבקשותיו, מכיוון שנטען בפניו בעבר כי בקשותיו סורבו סירוב ביטחוני, נתייחס, למען הזהירות, גם לטענה זו.

45. העותרים מבקשים להדגיש את ההבדל בין מניעה ביטחונית המונעת מאדם להיכנס למקום אליו אין לו זכות מוקנית להיכנס ובין כניסה למרחב התפר.

46. מניעה ביטחונית הינו אחד הביטויים העמומים ביותר בהם נעשה שימוש על ידי המפקד הצבאי. במרבית המקרים איש אינו יודע אם המניעה הביטחונית הינה בשל מעשיו של המנוע או בשל מעשי אחרים, מה טיבם של המעשים המיוחסים? האם המדובר בכלל במעשים או בכוונה או בדיבור בעלמא?

47. המשיבים בעתירות משטר ההיתרים ציטטו מפסק דינו של בית משפט זה בפרשת יאנון ואמרו, כזכור, כי "כפי שנקבע בפרשת הכפר יאנון, אין דין הפגיעה בחופש התנועה של אדם בשטח ציבורי באזור המוחזק בתפיסה לוחמתית כדין הפגיעה בחופש התנועה שלו בשטחו הפרטי". הנה אמירה אחת עליה יכולים העותרים והמשיבים להסכים.

48. היה ויחליט בית המשפט הנכבד כי ישנם סוגים של מניעה ביטחונית המצדיקים אי מתן היתר כניסה למרחב התפר, מהו סוג המניעה הביטחונית המצדיק זאת? העותרים טוענים כי סוג המניעה הינו זה עליו דובר בפסק הדין בפרשת יאנון ואשר אליו הפנו המשיבים עצמם, כאמור: כאשר מתן ההיתר "יוצר וודאות קרובה להתרחשותו של נזק חמור וכבד לשלום הציבור". בכל מקרה אחר יש לאפשר לתושב להיכנס למרחב התפר ולעבד את אדמתו.

על החובה להשיב לפניית בכתב ובתוך זמן סביר

49. כלל ידוע הוא כי "החובה לפעול במהירות הראויה היא מן המושכלות הראשונים של מינהל תקין" (י' זמיר, **הסמכות המינהלית** (כרך ב, נבו, תשנ"ו), 717).

50. בבג"ץ 1999/07 גלאון נ' ועדת הבדיקה הממשלתית לבדיקת אירועי המערכה בלבנון 2006, אמר בית משפט נכבד זה כי:

"מועד סביר" הוא מושג שמשמעותו היא יחסית. תכליתו לתחום את חובת הרשות לבצע פעולה במסגרת זמן ראויה, על-פי כלל הנסיבות של הענין, ובהתחשב במכלול השיקולים והאינטרסים הנוגדים הפועלים בגדרו. דרישת "הזמן הסביר" לביצוע פעולה על-ידי רשות ציבורית נגזרת, מצד אחד, מאילוצים מעשיים העשויים להקשות על הרשות בהיערכות לביצוע הפעולה, ומנגד - מעוצמת המשקל והחשיבות הנובעים לביצוע הפעולה במהירות, בין מבחינת אינטרס הכלל, ובין מבחינת אינטרס היחיד. **כאשר מדובר בזכויות אדם, או באינטרס ציבורי רב חשיבות, כגון זכות הציבור לחופש מידע ולמימוש החופש לבקר את פעולות הממשל, מקבל מושג "הזמן הסביר" לביצוע הפעולה משמעות מיוחדת.**" (לא פורסם. סעיף 8 לפסק דינה של כבוד השופטת פרוקצ'יה. ניתן ביום 19.4.2007)

עוד אמר בית משפט נכבד זה, כי בעניינים הנוגעים לזכויות אדם:

"ככל שמדובר בסעד שעיקרו תיקון של פגיעה בזכות יסוד של הפרט, יש מקום לצפות להסדרה מהירה יותר של העניין ותיקון המעוות, מטעמים של שמירה על זכויות היסוד של הפרט וקיום חובת השלטון לכבד ולקיים את הדין החוקתי. "ככלל, הסעד הראוי כנגד הפרת זכויות האדם הוא חיוב הרשות בהגשמה מיידית שלהם" (ראו בג"ץ 2599/00 **יתד - עמותת הורים לילדי תסמונת דאון נ' משרד החינוך**, פ"ד נו" 834, 849).

בג"ץ 8060/03 **קעדאן נ' מינהל מקרקעי ישראל**, לא פורסם. ניתן ביום 26.4.2006. סעיף 13 לפסק הדין.

51. בהתאם לכך, קובע סעיף 11 **לחוק הפרשנות**, התשמ"א-1981, כי:

"הסמכה או חיוב לעשות דבר, בלי קביעת זמן לעשייתו - משמעם שיש סמכות או חובה לעשותו במהירות הראויה..."

52. **סעיף 2 לחוק לתיקון סדרי המינהל (החלטות והנמקות)**, תשי"ט-1958, מחדד חובה זו ומגדיר מסגרת זמנים ברורה, בקובעו כי חובה על עובד ציבור להשיב בכתב לפניות המופנות אליו לכל היותר בתוך ארבעים וחמישה יום. במקרים מסויימים, המנויים בחוק, נקבע כי אין חובה להשיב בתוך ארבעים וחמישה יום, אך בכל מקרה חובה להודיע למבקש בכתב בתוך ארבעים וחמישה יום את הטעמים לכך.

53. **גם היועץ המשפטי לממשלה הבהיר בהנחיותיו** - המחייבות את המשיבים - את החובה להשיב לפניות בהקדם האפשרי ולא יאוחר מארבעים וחמישה יום (הנחיות היועץ המשפטי לממשלה, הנחיה מס' 3.1004 - חוק לתיקון סדרי המינהל (החלטות והנמקות), תשי"ט-1958, סעיף ג.1).

הוראה מקבילה נקבעה גם בהוראות משרד הביטחון, המחייבות כמובן אף הן את המשיבים (הוראת משרד הביטחון מס' 10.06 - דפוסי התנהגות ציבורית והיבטים משפטיים בפעולות עובדי משרד הביטחון, סעיף 21).

54. **אף פקודות הצבא** עצמן מחייבות מענה בכתב, בהקדם ולכל המאוחר בתוך 45 יום:

פקודת מטכ"ל 08.0101 - פניות גורמים אזרחיים - חובת מתן תשובה והנמקה, קובעת, בסעיף 4, כי:

"חייל שקיבל פנייה בכתב מגורם אזרחי, והוא מוסמך על-פי דין לטפל בנושא הפנייה, ישיב לפונה בהקדם, אך לא יאוחר מ-45 ימים מיום קבלת הפנייה."

בסעיף 6.א. לפקודה נקבע כי:

"מקום בו קיימת הצדקה לעיכוב מתן התשובה לפונה על-פי סעיף 5 לעיל - יודיע החייל לפונה, בכתב ובהקדם (אך לא יאוחר מ-45 ימים, מיום קבלת הפנייה), את הסיבה לעיכוב במתן התשובה..."

55. בקשתו האחרונה של העותר הוגשה ביום 23.11.2010. פנייתו של הח"מ נשלחה ביום 27.3.2011, אולם תשובה עניינית בכתב עדיין לא נתקבלה. זאת, למרות שלדעת העותרים, לאור טיב הבקשה של העותר יש להשיב לפני המועד הקבוע בחוק.

56. התנהלות זו הינה בלתי סבירה ובלתי מידתית, וגורמת לפגיעה קשה בזכויותיו של העותר, אשר הכניסה לאדמותיו נמנעת ממנו.

57. מצער הדבר כי התנהלות זו של המשיבים אינה חריגה, ההיפך הוא הנכון. תושבים פלסטינים דוגמת העותר, הנאלצים להגיש בקשות להיתרי כניסה למרחב התפר, כמתחייב מנהלי המשיבים, אינם יודעים אם ומתי יתקבל מענה. כך אפילו במקרים בהם מגישי הבקשות מיוצגים על ידי עורך דין, כבעניינו של העותר דנא.

58. בית המשפט הנכבד כבר הביע את עמדתו בפסק הדין בעתירות משטר ההיתרים בנוגע לצורך בקביעת לוח זמנים לטיפול בבקשות התושבים הנוגעות למרחב התפר. בסעיף 39 לפסק הדין נאמר כי:

"עם זאת, נעיר כי לא מצאנו במסגרת הליכי הטיפול השונים כי המינהל האזרחי נטל על עצמו מחויבות בנוגע למשך הזמן הנדרש לצורך טיפול בבקשות השונות המונחות לפתחו, חרף החשיבות הטמונה בטיפול מהיר ויעיל בבקשות אלו, שנועדו לאפשר המשך מרקם חיים שוטף ודינמי ככל הניתן עבור תושבי מרחב התפר ותושבים פלסטינים המתגוררים מחוצה לו ומבקשים להיכנס אליו. מטבע הדברים, משך הזמן הנדרש לטיפול בכל אחת מן הבקשות שונה, וכך גם משך הזמן הסביר לטיפול בהן, בהתאם לדחיפות העניין ומידת הפגיעה הנגרמת לתושב. במצב דברים זה, אנו סבורים כי על המשיבים לגבש מסגרת זמנים סבירה לטיפול בבקשות השונות, בהתאם למאפייניהם הייחודיים, כך שיתאפשר לתושבים להיערך בהתאם לצרכים השונים בהגשת בקשת מתאימות. כן תאפשר מסגרת זמנים סבירה לשמור על רצף תקין ועקבי של חיי התושבים, כמתחייב."

59. המשיבים, במספר תגובות לעתירות אשר הוגשו לאחרונה לבית משפט נכבד זה (בג"ץ 2384/11, בג"ץ 2548/11 ובג"ץ 2546/11), הכירו בחובתם לקבוע לוח זמנים לטיפול בבקשות, באומרים כי:

כבר בפתח הדברים יבקשו המשיבים לעדכן, בכל הנוגע לסעד השני שהתבקש, כי ביום 5.4.2011, ניתן פסק דין בבג"ץ 9961/03 המוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר נ' ממשלת ישראל [טרם פורסם], במסגרתו הורה בית המשפט הנכבד, בין היתר, בכל הנוגע לטיפול בבקשות השונות לקבלת היתרי כניסה למרחב התפר, כדלקמן:

"...על המשיבים לגבש מסגרת זמנים סבירה לטיפול בבקשות השונות, בהתאם למאפייניהם הייחודיים, כך שיתאפשר לתושבים להיערך בהתאם לצרכים השונים בהגשת בקשות מתאימות...."

עינינו הרואות, הסעד השני שהתבקש על ידי העותרים התייטר, שכן כבר נקבע על ידי בית משפט נכבד זה בפסק הדין בבג"ץ 9961/03 כי על המשיבים לגבש מסגרת זמנים לטיפול בבקשות השונות לקבלת היתרי כניסה למרחב התפר. למעשה, על פי הנמסר מלשכת היועץ המשפטי באיו"ש, כבר הוחל בגיבוש מסגרת זמנים כאמור, וזו עתידה להתפרסם במועד קרוב. משכך, דין הסעד השני שהתבקש בעתירה - להימחק.

60. בכל הכבוד, העותרים אינם יכולים להסכים לכך שהתחייבות לקביעת לוח זמנים וקביעתו של לוח זמנים - חד הם. כל עוד לא ייקבע לוח זמנים וכל עוד התנהלותם של המשיבים, כפי שניתן להיווכח

מהתנהלותם בעניינו של העותר דנא, תצביע על התעלמותם הן מלשון החוק המפורשת, הן מפקודות הצבא והן מפסיקה של בית משפט נכבד זה, יוסיפו העותרים וידרשו כי המשיבים יקבעו לוח זמנים מהיר לטיפול בבקשות ויעמדו בו.

61. לפיכך, מתבקש בית המשפט הנכבד להורות למשיבים לקבוע לוח זמנים מהיר, ברור וידוע לטיפול בבקשות של תושבים פלסטינים להיתרי כניסה למרחב התפר, המשקף את מידת דחיפות הנושא, את הבטחותיהם של המשיבים לבית משפט נכבד זה, ואת הנזק שנגרם לזכויות היסוד של תושבים פלסטינים אשר אינם יכולים להיכנס למרחב התפר.

62. קביעתו של לוח זמנים מהיר וחיובם של המשיבים לעמוד בו, יביאו לצמצום מספר העתירות אותן נאלצים תושבים פלסטינים, דוגמת העותר, להגיש לבית משפט נכבד זה, במטרה לאלץ את המשיבים להשיב לפנייתיהם. כך ייחסך זמנם של עובדי המוקד להגנת הפרט ופרקליטי מחלקת הבג"צים וזמנם היקר של שופטיו הנכבדים של בית משפט זה ושל עובדיו.

סיכום

63. לעותר ישנה זכות לקבל היתר כניסה למרחב התפר לצרכים חקלאיים.
64. לעותר ישנה זכות לקבל מענה ענייני לפנייתו בתוך זמן סביר, ולפי לוח זמנים מהיר, כמתחייב מדחיפות העניין.
65. באם החליטו לסרב לבקשה, על המשיבים לנמק את סירובם, ולמסור את נימוקיהם בכתב.
66. לאור כל האמור, מתבקש בית המשפט הנכבד להוציא צו על-תנאי, כמבוקש בראש העתירה, ולאחר קבלת תשובת המשיבים להפוך את הצו על-תנאי להחלטי ולחייב את המשיבים בהוצאות העותרים ושכ"ט עורך דין.
67. כמו כן מתבקש בית המשפט הנכבד **לקבוע את העתירה לדיון במועד המוקדם ביותר האפשרי ולקצוב זמן קצר ביותר לתגובת המשיבים, הלוקח בחשבון את פגרת בית המשפט הקרבה ובאה.** זאת הן לאור הנזק היומיומי לעותר, הן משום שהניסיון מלמד שלעיתים, לאחר הגשת התגובה, מתייתר הצורך בדיון בעתירה לגופא.
68. עתירה זו נתמכת בתצהיר שנחתם בפני עו"ד בגדה המערבית ונשלח למוקד להגנת הפרט בפקס, לאחר תיאום טלפוני. בית המשפט הנכבד מתבקש לקבל תצהיר זה, ואת ייפוי הכוח שאף הוא ניתן בפקס, בהתחשב בקשיים האובייקטיביים בנוגע למפגש בין העותר לבין באי כוחו.

ד' תמוז תשע"א
6 יולי 2011

שירה הרצנו, עו"ד
ב"כ העותרים

ידין עילם, עו"ד
ב"כ העותרים